

پایان دوران استعمار فرانسه بر الجزایر

پایان دوران استعمار فرانسه بر الجزایر و استقلال این کشور در سال 1962 میلادی ...

پایان دوران استعمار فرانسه بر الجزایر و استقلال این کشور در سال 1962 میلادی

با اعلام استقلال الجزایر در سال 1962 میلادی دوران استعمار فرانسه بر این کشور پایان یافت و این دو کشور پس از هشت سال زدو خورد و کشتارهای دسته جمعی به توافق رسیدند. این توافق در دومین کنفرانس اوپان بدست آمد و به موجب آن فرانسه با وجود عملیات تروریستی ارتش سری به الجزایر استقلال داد.

الجزایر به عنوان وسیعترین کشور شمال آفریقا و دومین کشور آفریقا با 2381741 کیلومتر مربع وسعت در جنوب مدیترانه و در غرب لیبی و تونس قرار دارد. نواحی ساحلی آن دارای آب و هوای مدیترانه ای است. ارتفاع مهم آن کوههای اطلس می باشد. فلات مرکزی آن که از دریاچه ها و مرداب های نمک پوشیده شده، آب و هوای گرم و خشک دارد. بیش از دو میلیون کیلومتر مربع آن را، صحرا تشکیل می دهد. الشلیف طولانی ترین رودخانه آن است.

24735000 نفر سکنه دارد که 52% آن زندگی شهری دارند. درصد رشد سالانه 2/7 نفر در کیلومتر مربع می باشد. بیشترین تراکم جمعیت در ناحیه القبائل و برابر 250 نفر ولی در نقاط بیابانی جنوبی کمتر از یک نفر در کیلومتر مربع است. اعراب و بربرهایی که با آنها آمیخته شده اند 75% سکنه الجزایر را تشکیل می دهند. دومین گروه نژادی الجزایر، بربرها هستند. زبان رسمی عربی است که متجاوز از 80% بدان تکلم می کنند. زبان فرانسوی و بربری هم رواج دارد، 99% مسلمانند و مذهب اغلب آنان تسنن و پیرو فقه مالکی می باشند. اقلیت مهم مسلمانان، اباضیه (بازماندگان خوارج) هستند.

کشور الجزایر در اواسط قرن اول هجری به تصرف قوای اسلام درآمد و در قرن 16 میلادی جزو قلمرو دولت عثمانی بود، الجزایر از سال 1830م تا 1962م به مدت 132 سال زیر سلطه فرانسه قرار گرفت که با مقاومت و مبارزات مسلمانان و تکیه بر اسلام و تقدیم یک میلیون شهید، استقلال خود را بدست آورد.

کشور الجزایر که به انحاء گوناگون حقارت ناشی از سلطه استعماری را تجربه نمود ولی از فرهنگ استعماری مصون نماند و این فرهنگ در کشور مزبور ریشه دواند و با وجود تلخی دوران استعمار، به لحاظ مسائل سیاسی و اقتصادی با فرانسه روابط گسترده ای را در ابعاد گوناگون برقرار نمود.

البته احمد بن بلا وقتی پس از استقلال روی کار آمد با شوروی رابطه برقرار کرد و در ساحل مدیترانه یک پایگاه دریایی به شوروی داده شد. نیروهای مسلح الجزایر نیز توسط شوروی تجهیز شده و تعلیم می یافتند و در ازای آن محصول انگور الجزایر تقدیم شوروی می گردید. هواری بومدین که در مصدر قدرت قرار گرفت ارتباط با شوروی را حفظ نمود و در دهه سالهای 1980م شوروی تامین کننده جنگ افزارهای نظامی الجزایر بود ولی فضای روابط به گرمی سابق نبود و بومدین از اعطای پایگاه اوران - که شوروی بسیار طالب آن بود - به این کشور اجتناب نمود. نداشتن پایگاه صنعتی، تکیه بر کشاورزی، اقتصاد تک محصولی و رشد جمعیت بالا این کشور را درمخاطبه و بحران شدید قرار داد که ارمغان آن فقر و بیکاری و تورم بالا بود از اینجهت به غرب روی آورد تا شاید زخمش را التیام دهد اما نه تنها این زخم التیام نیافت بلکه دچار عفونتی شد که درمان آن دشواری توأم گردید. کاهش قیمت انرژی به دلیل وابستگی این کشور به نفت و گاز نقش خود را در پرداخت ها نشان داد و در سال 1988م که دولت می خواست طرح لغو سوبسید نان را به اجرا گذارد به شورشهای خیابانی منجر شد و دولت شاذلی بن جدید در آغاز به سرکوبی آنان پرداخت اما در سال 1989م با اصلاح در قانون اساسی، دموکراسی چند حزبی را بوجود آورد.

زمینهای حاصلخیز الجزایر در نواحی ساحلی واقع است و 40% نیروی کار آن در بخش کشاورزی مشغول کارند. محصولات زراعی آن غلات، خرما، انگور، انجیر و زیتون است. استخراج نفت در الجزایر از سال 1958م یعنی در عصر استعمار آغاز شد. این کشور علاوه بر نفت دارای ذخائر عظیم گاز هم می باشد. در صنایع بیشتر بر تولید آهن و فولاد و پتروشیمی تاکید دارد. تولید ناخالص داخلی آن در سال 1988م به 58/25 میلیارد رسید که 12/4% به بخش کشاورزی، 46/4% به بخش صنعت و 14/1% به بخش خدمات اختصاص داشت. نرخ تورم در این کشور بین 1980 تا 1988م حدود 8% بوده است. الجزایر که روزی نوید ژاپن آفریقا را سر می داد با مشکلات عدیده اقتصادی روبرو گردید و بدهی خارجی آن در پایان سال 1988م به 24850 میلیارد دلار رسید.

یکی از تاسف بارترین مسائل الجزایر این است که محصولات انگور آن که با تلاش کشاورزان مؤمن و معتقد، به عمل می آید به شراب تبدیل شده و این محصول بعد از نفت بزرگترین ارقام صادراتی آن را تشکیل می دهد. 46% افراد بالای 15 سال بیسوادند (1990م و دولت 9/8% تولید ناخالص ملی را به آموزش و پرورش اختصاص داده اس. با وجود آنکه بر تدریس و کاربرد زبان عربی، قانون اساسی، تاکید نموده اما در مدارس از زبان فرانسه استفاده می شود. این کشور جزو کشورهای عدم تعهد، جبهه پایداری اعراب و سازمان اوپک می باشد. الجزایر در جنگ ایران و عراق برای صلح تلاش زیادی کرد و حتی وزیر امور خارجه این کشور در اینر راه جان خود را از دست داد.

پایتخت الجزایر، بندر الجزیره است که در ساحل دریای مدیترانه قرار دارد و از شهرهای مهم آن عین الصالح و بندر قسنطینه و اوران را می توان نام برد .